

Työsuojelun EU-tiedote 1/2025

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Työ- ja tasa-arvo-osasto 25.2.2025

Sisältö

1	Puolan puheenjohtajakausi	4
2	Vireillä olevat lainsäädäntö- ja muut hankkeet	5
2.1	Työterveyttä ja -turvallisuutta koskeva EU:n strategiakehys 2021–2027	5
3	EU-lainsäädännön kansallinen täytäntöönpano	6
3.1	Asbestidirektiivin päivitys.....	6
3.2	Direktiivi lyijyn ja di-isosyanaattien raja-arvojen asettamisesta	7
3.3	Koneasetus	8
4	Työsuojeluun liittyvät EU:n toimijat.....	9
4.1	Työterveyden ja työturvallisuuden neuvota-antava komitea (ACSH)	9
4.2	Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto (EU-OSHA)	10
4.3	Johtavien työsuojelutarkastajien komitea (SLIC)	12
5	Euroopan työviranomaisen (ELA).....	14
5.1	Pimeän työn vastainen eurooppalainen foorumi	15

LUKIJALLE

Tähän ajankohtaistiedotteeseen on koottu Euroopan unionissa vireillä olevat työsuojeluun liittyvät lainsäädäntöasiat sekä kuvaukset työsuojelualan EU:n toimijoista. Työsuojeluun liittyvät sosiaali- ja terveysministeriön vastuulla olevat kansalliset lainsäädäntö- ja muut hankkeet esitetään Työsuojelun säädösvalmistelun seuranta -tiedotteessa. Kumpaakin tiedotetta päivitetään noin kaksi kertaa vuodessa.

Leena Alanko

Suunnittelija

Sosiaali- ja terveysministeriö, Työ- ja tasa-arvo-osasto

sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi

puhelin: 02951 63567

1 Puolan puheenjohtajakausi

Puola johtaa vuoden 2025 ensimmäisen vuosipuoliskon ajan Euroopan Unionin neuvostoa. Kyseessä on maan 20 vuotta kestäneen EU-jäsenyyden toinen puheenjohtajakausi. Kauden pääteemaksi on valittu turvallisuus sloganilla 'Security, Europe!'. Helmikuun loppupuolella tulee kuluneeksi kolme vuotta siitä, kun Venäjä aloitti täysimittaisen hyökkäyssodan Ukrainassa. Lisäksi Eurooppaan on kohdistunut aiempaa enemmän hybridiuhkia ja unionin perusarvot, kuten demokratia, ovat kokeneet takaiskuja. Myös geopoliittiset jännitteet ja ilmastonmuutos luovat turvallisuusuhkia.

Puola pyrkii johtamaan EU:n päätöksiä kohti turvallisempaa Eurooppaa painottaen toimintaa seuraavilla turvallisuuden osa-alueilla:

- puolustus ja turvallisuus
- ihmisten ja rajojen suojeleminen
- ulkoisten häiriötekijöiden ja disinformaation torjunta
- kaupankäynnin turvallisuuden ja vapauden varmistaminen
- energiasiirtymä
- kilpailu- ja selviytymiskykyinen maatalous
- terveysturvallisuus.

- [Puolan puheenjohtajakauden verkkosivusto](#)
- [Puolan puheenjohtajakauden ohjelma](#)
- [Puolan puheenjohtajakauden prioriteetit](#)

Tanska toimii EU-neuvoston puheenjohtajana vuoden 2025 jälkipuoliskon ajan. Komissio julkaisi 12.2.2025 kuluvan vuoden työohjelmansa.

- [Komission työohjelma vuodelle 2025](#)

2 Vireillä olevat lainsäädäntö- ja muut hankkeet

2.1 Työterveyttä ja -turvallisuutta koskeva EU:n strategiakehys 2021–2027

Komissio julkaisi 28.6.2021 työterveyttä ja -turvallisuutta koskevan EU:n strategiakehysten 2021–2027. Koronapandemian myötä strategiakehys on erilainen aiempiin verrattuna. Covid-19 kriisin myötä työturvallisuuden ja -terveyden merkitys on entisestään korostunut. Komissio on sisällyttänyt strategiakehysten yhdeksi avaintavoitteeksi valmiuden kohdata uusia uhkia. Muut avaintavoitteet liittyvät digitalisaatiosta, vihreästä siirtymästä ja väestörakenteen vanhenemisesta aiheutuvien työelämän muutosten hallintaan sekä työtapaturmien ja ammattitautien ennaltaehkäisyyn.

Työmarkkinaosapuolten välisellä vuoropuhelulla on tärkeä merkitys strategian toimeenpanossa. Lisäksi tarvitaan tutkimustietoa, EU-rahoitusta, parempaa lainsäädännön voimaansaattamista sekä tietoisuuden lisäämistä. Toimia on toteutettava sekä EU:n tasolla että kansallisella, alakohtaisella ja yritystasolla.

Strategiakehystä on käsitelty EU-jaostoissa ja työsuojeluneuvottelukunnassa. Eduskunnalle on toimitettu syyskuussa 2021 E-kirje (E96/2021) perusmuistioineen.

Lisätietoja: Liisa Hakala
sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi
puhelin: 02951 63 566

3 EU-lainsäädännön kansallinen täytäntöönpano

3.1 Asbestidirektiivin päivitys

Marraskuussa 2023 julkaistiin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/2668 työntekijöiden suojelemisesta vaaroilta, jotka liittyvät asbestialtistukseen työssä annetun direktiivin 2009/148/EY muuttamisesta. Muutosdirektiivin keskeinen tarkoitus on tiukentaa nykyistä sitovaa asbestin raja-arvoa. Lisäksi direktiivi sisältää lukuisia muita merkittäviä muutoksia koskien muun muassa modernimpiin asbestipitoisuuden mittaamenetelmiin siirtymistä, asbestikartoituksia, työntekijöiden koulutusvaatimuksia sekä asbestityötä tekeville yrityksille vaadittavia asbestipurkulupia ja näistä luvista ylläpidettäviä kansallisia luetteloita. Direktiivi on pantava kansallisesti täytäntöön 21.12.2025 mennessä.

Direktiivin kansallinen täytäntöönpano edellyttää muutoksia valtioneuvoston asetukseen asbestityön turvallisuudesta (798/2015). Lisäksi yksittäisiä tarkennuksia tulee tehtäväksi lakiin eräistä asbestipurkutyötä koskevista vaatimuksista (684/2015) sekä lakiin työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta (44/2006), jossa säädetään asbestipurkutyötä koskevasta ennakoilmoituksesta.

Muutokset kansalliseen lainsäädäntöön valmistellaan virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä. Valmistelussa kuullaan sellaisia työnantaja- ja työntekijäliittoja sekä viranomaisia, joiden toimintaan muuttuvat asbestimääräykset erityisesti vaikuttavat. Kansallisten säännösmuutosten valmistelu on käynnistynyt kesäkuussa 2024. Ehdotukset käsitellään työturvallisuussäännöksiä valmisteleavassa neuvottelukunnassa.

Hallituksen esitys ja valtioneuvoston asetus annetaan vuoden 2025 aikana.

Lisätietoja: Jarno Virtanen ja Sirkku Saarikoski
sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi
puhelin: 02951 63495 (Virtanen) ja 02951 63565 (Saarikoski)

3.2 Direktiivi lyijyn ja di-isosyanaattien raja-arvojen asettamisesta

Huhtikuussa 2024 julkaistiin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/869, jolla päivitetään direktiiviä 2004/37/EY (ns. syöpädirektiivi) ja direktiiviä 98/24/EY (ns. kemikaalidirektiivi) lyijyn ja sen epäorgaanisten yhdisteiden sekä di-isosyanaattien raja-arvojen osalta. Direktiivi on pantava kansallisesti täytäntöön 9.4.2026 mennessä.

Direktiivi pannaan kansallisesti täytäntöön päivittämällä lyijyn raja-arvoa koskevat muutokset valtioneuvoston asetukseen syöpäsairauden vaaraa aiheuttavista, perimää vaurioittavista ja lisääntymiselle vaarallisista tekijöistä työssä (113/2024) ja di-isosyanaattien raja-arvoa koskevat muutokset valtioneuvoston asetukseen kemiallisista tekijöistä työssä (715/2001). Asetusmuutokset valmistellaan työturvallisuussäännöksiä valmistelevan neuvottelukunnan HTP-jaostossa.

Lisätietoja: Sirkku Saarikoski
sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi
puhelin: 02951 63565

3.3 Koneasetus

Komissio antoi 22.4.2021 ehdotuksen (COM(2021) 202 final) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi koneista. Asetusehdotuksella on tarkoitus korvata nykyinen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/42/EY koneista ja direktiivin 95/16/EY muuttamisesta (ns. konedirektiivi). Ehdotukseen liittyy komission vaikutustenarviointiraportti SWD(2021) 82 final sekä tiivistelmä vaikutustenarviointiraportista SWD(2021) 83 final.

Euroopan parlamentti hyväksyi asetuksen huhtikuussa ja neuvosto toukokuussa. Uusi koneasetus julkaistiin 29.6.2023 EU:n virallisessa lehdessä (<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2023/1230/oj>).

Asetus tuli voimaan 19.7.2023. Sitä on sovellettava 14.1.2027 alkaen, mistä eteenpäin se kumoaa vanhan konedirektiivin (2006/42/EC). Uuden asetuksen tarkoituksena on yhdenmukaistaa koneita koskevat olennaiset terveys- ja turvallisuusvaatimukset EU:ssa, edistää koneiden vapaata liikkuvuutta ja taata työntekijöille ja kansalaisille korkeatasoinen turvallisuus. Sosiaali- ja terveysministeriössä on vuoden 2024 kuluessa tehty asetuksen täytäntöönpanoon liittyvää taustavalmistelua. Vuoden 2025 keväällä on tarkoitus käynnistää virkavalmisteluna säädöshanke, jossa on tarkoitus laatia uusi laki eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta sekä kumota nykyinen valtioneuvoston asetus koneiden turvallisuudesta. Samassa yhteydessä on tarkoitus selvittää mahdollisuus siirtää ministeriön markkinavalvontatehtävä uudelle valtion lupa- ja valvontaviranomaiselle sekä siirtyä noudattamaan valvontamenettelyssä eräiden tuotteiden markkinavalvonnasta annettua lakia. Säädöshanketta käsitellään kolmikantaisesti työturvallisuussäännöksiä valmisteleivassa neuvottelukunnassa.

Lisätietoja: Katja Danner ja Antti Janas
sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi
puhelin: 02951 63392 (Danner) ja 02951 63501 (Janas)

4 Työsuojeluun liittyvät EU:n toimijat

4.1 Työterveyden ja työturvallisuuden neuvoo- antava komitea (ACSH)

Euroopan komission yhteydessä toimiva Työterveyden ja työturvallisuuden neuvoo-antava komitea (*Advisory Committee on Safety and Health at Work, ACSH*) käsittelee kolmikantaisesti työterveyteen ja työturvallisuuteen kuuluvia asioita. Komitean tehtävänä on avustaa Euroopan komissiota työterveyteen ja työturvallisuuteen liittyvien asioiden valmistelussa, täytäntöönpanossa ja arvioinnissa.

Komitea on vastikään nimitetty uudelle toimikaudelle 1.3.2025–28.2.2028. Suomen hallituksen edustajajäsen komiteassa on osastopäällikkö Raimo Antila, ja varaedustajina toimivat johtaja Liisa Hakala ja neuvotteleva virkamies Sirkku Saarikoski, kaikki sosiaali- ja terveysministeriöstä. Työmarkkinajärjestöistä Suomea edustavat: Elinkeinoelämän keskusliitto EK: jäsen asiantuntija Anne Salomaa (varajäsenet asiantuntijalääkäri Auli Rytivaara ja asiantuntija Mikko Räsänen) sekä Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, STTK ry ja Akava ry: jäsen työympäristö- ja tasa-arvoasioiden asiantuntija Anne Mironen, SAK (varajäsenet sosiaali- ja terveystalitiikan asiantuntija Ida Nummelin, STTK ja tasa-arvo- ja työympäristöpäällikkö Lotta Savinko, Akava).

Komitean alaisuudessa toimii direktiivien valmisteluun ja seurantaan sekä työsuojelun eri osa-alueiden kehittämiseen liittyviä työryhmiä (tällä hetkellä kuusi työryhmää, työ- ja tasa-arvo-osastolta edustus osassa työryhmiä).

Kolmikantainen ACSH koostuu kolmesta Interest Groupista IG (valtio GIG, työntekijät WIG ja työnantajat EIG). IG:t kokoontuvat yleensä ennen ACSH:ia muodostamaan omat näkökantansa käsiteltäviin asioihin, mutta ne voivat tarvittaessa kokoontua myös muutoin. STM:n työ- ja tasa-arvo-osasto on edustettuna GIG:ssa.

Lisätietoja: Raimo Antila ja Sirkku Saarikoski
sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi
puhelin: 02951 63094 (Antila) ja 02951 63565 (Saarikoski)

4.2 Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto (EU-OSHA)

Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto (European Agency for Safety and Health at Work, EU-OSHA) on EU-komission alainen virasto Bilbaossa Espanjassa. Sen toimeksiantoja toteutetaan jäsenvaltioiden koordinaatiokeskusten (Focal Point) muodostaman verkoston avulla. Työterveyslaitos (TTL) on Suomen Focal Point.

Suomessa toimintaa ohjaa TTL:n johtama FOP-ohjausryhmä, jonka puheenjohtaja on johtaja Kirsi Ahola ja sihteeri (ns. FOP Manager) vanhempi asiantuntija Taina Pääkkönen. STM:n edustaja on johtaja Liisa Hakala. STM hoitaa EU:ssa EU-OSHA:an liittyvät hallitusten väliset edustukset ja strategiset tehtävät.

EU-OSHA:n vuosien 2023–2025 Terveellinen työ -kampanjan ”Digiajan turvallinen ja terveellinen työ” pääteemat ovat tänä vuonna ”älykkäät digitaaliset järjestelmät” ja ”tekoälyn hyödyntäminen työn johtamisessa”. EU-OSHA on julkaissut selvityksiä muun muassa siitä, miten [työntekijöiden osallistaminen](#) älykkäiden järjestelmien hankintaan ja käyttöönottoon edistää työterveyttä- ja turvallisuutta sekä mitä haittoja ja etuja [tekoäly- ja algoritmipohjaisilla työtehtävien johtamisen järjestelmistä](#) voi olla. Kampanjan teemoista saa lisätietoja [kansallisilta Terveellinen työ -kampanjasivuilta](#) sekä [EU-OSHA:n yhteisiltä eurooppalaisilta kampanjasivuilta](#). Työterveyslaitos viestii sosiaalisessa mediassa Terveellinen työ -kampanjasta [#TerveellinenTyö](#) -tunnuksella.

Osana em. kampanjaa on käynnissä [työpaikkojen hyvin käytäntöjä kartoittava kilpailu](#). Kilpailun teemana on erityisesti työterveyden ja -turvallisuuden edistäminen digitaalisessa ympäristössä. Suomen esikarsinnasta jatkoon eurooppalaisen yhteiseen kilpailuun selviytyivät Treili Oy ja Viatris Oy. Eurooppalaiset voittajat julkaistaan syksyllä 2025.

Muista EU-OSHA:n ajankohtaisista aiheista tiedotetaan [www.ttl.fi/euosha](#) -sivustolla. Tänä vuonna käynnistetään muun muassa sydän- ja verisuonitauteja ja työelämää koskeva selvitys sekä toimialakohtaisia selvityksiä ilmastomuutoksen vaikutuksista työterveyteen ja -turvallisuuteen.

EU-OSHA on julkaissut Worker Exposure Survey (WES) -selvityksen [aineiston](#). Selvityksen tarkoituksena on lisätä tietoisuutta syöpäriskeistä työpaikalla ja parantaa ymmärrystä siitä, missä altistumista voi mahdollisesti tapahtua. Selvitysraportti ja ppt-esitys julkaistaan keväällä 2025.

ESENER2024-aineistosta on julkaistu [ensimmäisiä tuloksia](#). Tutkimuksessa tarkastellaan, miten työterveyttä ja -turvallisuutta johdetaan eurooppalaisilla työpaikoilla. Vastauksissa korostuivat ergonomia ja psykososiaaliset riskit. Vuosien 2009–2024 kaikki

aineistot löytyvät [tästä](#). EU-OSHA:n asiantuntija esittelee uusimpia tuloksia suomalaisille 15.5.2025 kello 14.30–15.30 pidettävässä videokokouksessa. Työterveyslaitos viestii tilaisuuden järjestelyistä tarkemmin maaliskuussa.

EU-OSHA:n uusi strategia vuosille 2025–2034 on julkaistu. EU-OSHA:n tavoitteena on:

- tarjota näyttöä ja tietoa poliittisen päätöksenteon ja tutkimuksen tueksi
- tarjota työkaluja ja resursseja ennaltaehkäisyyn
- kasvattaa tietoisuutta ja edistää verkostumuotoista yhteistyötä paremman työterveyden ja -turvallisuuden edistämiseksi.

Tarkemmat käytännön toimintasuunnitelmat kuvataan ns. [Single Programming Document \(SPD\) -suunnitelmassa 2025–2027](#).

Lisätietoja: Liisa Hakala, STM ja Taina Pääkkönen, TTL
sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi, etunimi.sukunimi@ttl.fi
puhelin: 02951 63566 (Hakala) ja 046 850 5075 (Pääkkönen)

4.3 Johtavien työsuojelutarkastajien komitea (SLIC)

Euroopan komission yhteydessä toimii EU:n Johtavien työsuojelutarkastajien komitea (Senior Labour Inspectors' Committee, SLIC). Suomen edustaja komiteassa on sosiaali- ja terveysministeriön työ- ja tasa-arvo-osastolta. Komitea kokoontuu kaksi kertaa vuodessa kulloisessa EU-puheenjohtajamaassa varsinaiseen kokoukseen sekä teemapäivään. Unkarin puheenjohtajakaudella syksyllä 2024 käsiteltiin työsuojeluvalvonnan ja siihen liittyvän viestinnän parhaita käytäntöjä. Keväällä 2025 puheenjohtajamaana toimiva Puola jatkaa saman teeman parissa ja on kerännyt jäsenmaiden hyviä käytäntöjä niin tarkastuksiin kuin muihin vaikuttamistoimintaan liittyen. Puola on ollut kiinnostunut erityisesti erilaisista valvontaan liittyvistä kampanjoista.

Komitealla on erilaisia työryhmiä ja verkostoja. Suomi on mukana kuudessa työryhmässä ja kolmessa alatyöryhmässä. Näiden työryhmien tehtävät liittyvät yleisiin valvonta-asioihin, uusiin riskeihin, biologisiin tekijöihin, liikkuvien työntekijöiden työsuojeluun, kemikaaleihin sekä koneturvallisuuteen. Suomi on mukana myös syksyllä 2024 perustetussa uudessa työryhmässä PHYSEX, joka keskittyy fysikaalisten altisteiden valvontaan liittyviin kysymyksiin. Lisäksi Suomi osallistuu työsuojeluvalvonnan tiedonvaihtoverkoston SLIC-KSS, jossa viranomaiset voivat kysyä toisiltaan valvontaan liittyviä asioita.

SLIC:n työryhmillä on työn alla mm. kartoitus uusien teknologioiden hyödyntämisestä työsuojeluvalvonnassa, huhtikuussa toteutettava virtuaalinen koulutus staattisen työn valvonnasta, SLIC:n aineistojen saatavuuden ja näkyvyyden kehittäminen sekä op-paita biologisten tekijöiden valvontaan, rakennusalan lähetettyjen työntekijöiden valvontaan ja herkistävien aineiden valvontaan.

Vuonna 2024 toteutettu SLIC:n valvontakampanja käsitteli työtapatuimatarkastusten toteutusta ja tapaturmien ennaltaehkäisyä maa- ja metsätaloudessa sekä rakennus- ja kuljetusalalla. Valvontahankkeesta on tulossa raportti keväällä 2025. Vuosille 2025–27 ollaan valmistelemassa asbestidirektiivin toimeenpanoon liittyvää valvontakampanjaa.

Muita komiteassa käsiteltäviä aiheita ovat mm. tarkastajanvaihto ja hyvien tarkastus- ja muiden käytäntöjen vaihto. Suomi osallistui vuonna 2024 Luxemburgin ja Romanian evaluointiin ja vuonna 2025 osallistutaan Ranskan ja Bulgarian evaluointiin. Suomen työsuojeluhallinnon evaluointi tapahtuu vuonna 2026.

Lisätietoja: Arto Teronen ja Helena Kalliolinna
sähköposti: etunimi.sukunimi@gov.fi
puhelin: 02951 63493 (Teronen) ja 02951 63091 (Kalliolinna)

5 Euroopan työviranomainen (ELA)

Euroopan työviranomaisen (ELA, European Labour Authority, <https://ela.europa.eu/>) tavoitteena on EU:n työvoiman liikkuvuutta ja sosiaaliturvan koordinoitua koskevien sääntöjen täytäntöönpano oikeudenmukaisella ja tehokkaalla tavalla. Tämä edellyttää kaikissa jäsenvaltioissa hyvää yhteistyötä ja tietojenvaihtoa toimivaltaisten kansallisten viranomaisten välillä sekä resursseja yhteisiin toimiin.

ELA edistää EU-maiden yhteistyötä sekä muun muassa koordinoi yhteisiä ja samanlaisia tarkastuksia, tekee analyyssejä ja riskinarvioita maiden rajat ylittävään työntekijöiden liikkuvuuteen liittyvistä asioista ja toimii sovittelijana EU-maiden välisissä riita-asioissa. ELA myös tukee jäsenvaltioita pimeän työn torjunnassa.

ELA:n hallintoneuvosto vastaa työviranomaisen strategisesta ohjauksesta ja valvoo sen toimintaa. Nimetyt kansalliset asiantuntijat samoin kuin ELA:n asiantuntijat toimivat yhteistyötahoina ja viestinviejinä jäsenmaiden ja ELA:n välillä.

ELA:n toimintaa tukee jäsenmaissa toteutettava työohjelma [ELA Single Programming Document 2025–2027](#).

Keskeiset työelämän ilmiöt, kuten alustatyö, Ukrainan pakolaiset työmarkkinoilla, lähetettyjen työntekijöiden asema, kansainväliset tiekuljetukset, rakentaminen (#EU4FairConstruction) sekä pimeän työn torjunta kokonaisuudessaan ovat olleet ELA:n toiminnan keskiössä. Toimintatapoina ovat mm. EU:n yhteiset kampanjat ja toimintaviikot sekä tietojenvaihto, tiedottaminen ja valvonta eri muodoissaan niin EU- kuin kansallisella tasolla. Yhteistyön, valvontatoiminnan ja pimeän työn vastaisen toiminnan puitteissa on virkamiesvaihtoja, oppimisvierailuja ja jäsenmaiden arvioita sekä kootaan EU-maiden hyviä käytäntöjä.

Lisätietoja: Ks. kohta 5.1 (Pimeän työn vastainen eurooppalainen foorumi)

5.1 Pimeän työn vastainen eurooppalainen foorumi

ELAan perustettiin vuonna 2021 pysyvä pimeän työn torjuntaa käsittelevä eurooppalainen foorumi ([European Platform tackling undeclared work](#)). EU:n tasolla pimeällä työllä tarkoitetaan "kaikkea palkallista toimintaa, joka on luonteeltaan laillista, mutta jota ei ole ilmoitettu viranomaisille, kun otetaan huomioon jäsenvaltioiden sääntelyjärjestelmien erot". Pimeää työtä on kaikenlaisilla talouden aloilla sekä kansallisesti että rajojen yli.

Päävastuu pimeän työn torjumisesta on kansallisilla viranomaisilla, jotka kaikki ovat velvoitettuja torjuntatyöhön. ELA edellyttää myös työmarkkinajärjestöt osallistumaan pimeän työn torjuntaan. Pimeän työn torjunnan kansallinen verkosto koordinoi Suomessa velvoitteiden hoitamista.

Moniviranomaisyhteistyö on keskeinen osa pimeän työn torjuntaa. Työsuojeluviranomaiset käsittelevät työoloihin ja/tai työterveys- ja turvallisuusnormeihin liittyvää väärinkäyttöä ja valvovat työsuhdetta koskevan lainsäädännön noudattamista. Sosiaalivakuutusmaksupetoksia torjuvat sosiaaliturvatarkastukset ja veronkiertoa torjuvat veroviranomaiset. Myös esimerkiksi tulli- ja maahanmuuttoviranomaiset sekä poliisi ovat toiminnassa mukana. Yhteistyö järjestöjen kanssa on Suomessa luontevaa.

Suomessa pimeän työn torjunta on osa harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuntaa. Hallitus hyväksyi 19.12.2024 [harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjunnan strategian ja toimenpideohjelman vuosille 2024–2027](#).

Lisätietoja:

National Liaison Officer Finland: Noora Mattsson

Kokonaiskoordinaatio/Management Board: Henna Huhtamäki, STM (Kimmo Ruth, TEM)

Tiedonvälitys, WG on Information: Päivi Kantanen, TEM (Eeva Tiira, HTSY, Eva Mäntymäki, AVI)

EURES (Eurooppalainen työnvälitysverkosto): Laura Perheentupa, TEM

Sosiaaliturva- ja vakuutusasiat: Henna Huhtamäki, STM

Lähetetyt työntekijät: Anu Ikonen, AVI

Pimeän työn torjunta: Päivi Kantanen, TEM (Kirsi Kyrkkö, STM)

ELA:n työsuojelusidonnaiset asiat: Kirsi Kyrkkö, STM

Jäsenmaiden välinen sovittelu, WG on Mediation: Henna Huhtamäki, STM

Tarkastustoiminta, WG on Inspections: Riikka Mandelin-Hakala, AVI (Maria Kuismin, AVI)

NordicBaltic-yhteistyö: Riku Rajamäki, STM

Yhteystiedot

liaison officer: etunimi.sukunimi@ela.europa.eu

ministeriöt: etunimi.sukunimi@gov.fi

AVI: etunimi.sukunimi@avi.fi